

Paddenstoelen in Kersselaerspleyn : het relaas van een boerenjaar

Peter Van de Kerckhove

Bleke franjehoed

Na 10 jaar monitoring van de bosreservaten waren wij terug op pad in het bosreservaat waar het allemaal begon, Bosreservaat Kersselaerspleyn. Tijdens de heropmeting van boomlaag en dood hout werden we vanaf augustus om de haverklap opgehouden door het verschijnen van allerlei vormen en een hoeveelheid van paddenstoelen die we nog nooit eerder hadden gezien. Alsof het bos op zijn manier een ode bracht aan onze betreurde collega en mycoloog Ruben. Het lukte nu en dan om een opvallende soort op naam te brengen en te fotograferen. Hierbij een kleine greep uit ons fotoarchief van de vondsten, zonder ook maar enige ambitie om een overzicht te geven.

Het seizoen kwam op gang met de vondst van behoorlijke aantallen rosse stekelzwammen (RL categorie B) in de buurt van het bosreservaat. En dan barste het helemaal los. Een pallet van zeldzame paddenstoelen, voor ons enkel bekend uit de 'boekskes' kruiste onze paden: hoorn van overvloed, kleine trompetzwam (op zeer veel plaatsen), gele trechtercantharel, oranje cantharel, grote knoflooktaailing, stuk voor stuk zeldzaam tot zeer zeldzaam geworden soorten (RL categorie 1, 2 en 3). Van Rode lijst categorie 'bedreigd' vonden we nog bleke melkzwam.

Van soorten die we niet in de Vlaamse rode lijst (Walleyen en Verbeken, 2000) terugvonden, hebben we eens de zeldzaamheidsklasse van de recent verschenen paddenstoelenatlas van Vlaams-Brabant opgezocht. Vermeld staan o.a. de bruine schijntrechterszwam (matig algemeen), klompbasischampignon (zeer zeldzaam) zadelkluiwzwam (zeldzaam), en gesteelde lakzwam (matig algemeen).

Een ander opvallend ding dan weer was de vurige franjehoed (zeer zeldzaam), een nieuwe soort voor de lijst van Kersselaerspleyn (en dat wil wat zeggen!) Deze groeide aan de voet van een gigantische dode beukenstam met een diameter van om en bij de 1,70 m. Op diezelfde stam vonden we ook knolvoet-hertenzwam en op uitgebroken takhout pronkhertenzwam. Andere, misschien minder zeldzame maar daarom niet minder fraaie verschijningen waren onder andere spechtinktzwam (in Zoniën jaarlijks in groten getale aanwezig), gewoon vilthoedje, grote en klei-

Boven: rossige stekelzwam

Onder: hoorn van overvloed

ne bloedsteelmycena (met opvallend roze snede), bleke franjehoed, fraaisteelmycena (op eik) en geschubde stropharia. Goudvliesbundelzwam verscheen op het eind van de zomer op een liggende beukenstam langs de Corneliusdreef, een in Zoniën vrij algemene maar prachtige soort en ook één van de indicatorsoorten voor België en Nederland voor waardevolle beukenbossen (Walley & Veerkamp, 2005). Uit deze lijst werd ook opnieuw beukenweerschijnzwam (zeldzaam) aangetroffen in de buurt van het bosreservaat. Een prachtig jong vruchtlichaam van roodgerande houtzwam werd gefotografeerd op een dode beukenstam langs de schone beukweg. Deze zuid-oostelijke soort is in Vlaanderen duidelijk in uitbreiding.

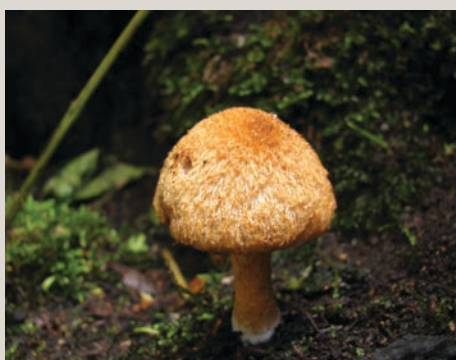
Bleke melkzwam

Leuk was ook om eens een paar uitgebroken stamstukken te zien waar duidelijk een oorlogje tussen verschillende mycelia van houtzwammen aan de gang was. De zwarte lijnen of demarcatielijnen geven duidelijk aan hoe de koek verdeeld is tussen de houtrotters. Onder specialisten is dit fenomeen bekend als CODiT : 'compartmentalization of decay in trees'. Iets om mee uit te pakken als je nog eens een wandeling begeleidt.

Links: kleine trompetzwam

Rechts: trechtercantharel

Links: vurige franjehoed, een zeer zeldzame soort, nieuw voor het reservaat.

Rechts: goudvliesbundelzwam, een vrij zeldzame kolonisator van kwijnende zware bomen.

Links: roodgerande houtzwam, tot voor kort enkel gekend van het oosten en zuiden van ons land, momenteel ook elders regelmatig opduikend.

Rechts: een oorlogje tussen verschillende mycelia van houtzwammen in beeld gebracht : de zwarte demarcatielijnen geven duidelijk aan hoe de koek verdeeld is.